

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

มนุษย์มีความปรารถนาที่จะรู้ทุก ๆ สิ่ง เพื่อขจัดปัญหาและทอสงสัยต่าง ๆ ให้หมดไป. สิ่งหนึ่งที่มนุษย์ให้ความสนใจมากที่สุด คือวิทยาศาสตร์ (Science) เพราะถือว่าวิทยาศาสตร์คือวิชาที่ควบคุมความจริงเกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อม, สามารถนำมาทดลองและพิสูจน์ให้เห็นจริงได้. ในขณะที่วิทยาศาสตร์เริ่มเจริญขึ้นนั้น วิชาหนึ่งที่มีความเจริญมาตั้งแต่สมัยโบราณและได้รับความสนใจตลอดมาจนถึงปัจจุบัน คือวรรณคดี. แต่เดิมการศึกษาวรรณคดีมีเฉพาะในแง่ของศิลปะ, บางครั้งก็เลื่อนลอยไม่มีเหตุผลและหลักเกณฑ์ที่แน่นอนที่จะยึดถือได้. เมื่อวิทยาศาสตร์ได้แสดงให้เห็นว่าเป็นวิชาที่มีประโยชน์ มีเหตุผลและมีหลักเกณฑ์, นักศึกษาวรรณคดีจึงทดลองนำหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์มาใช้กับวรรณคดีบ้าง. ในระยะต้นการศึกษาดังกล่าวมีอยู่ในวงแคบเฉพาะในหมู่ผู้ที่สนใจ ไม่สู้จะแพร่หลายนัก. ต่อมาเมื่อมีการทดลองใช้ไค้มากขึ้น วิธีการดังกล่าวก็เริ่มแพร่หลายทั่วไป. นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1900 เป็นต้นมา วรรณคดีได้รับการฟื้นฟูขึ้นมาศึกษากันด้วยระบบใหม่, คือนำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ด้วย ซึ่งนับว่าไค้มลเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง. เอซรา พาวนด์ (Ezra Pound) กวีและนักวิจารณ์ผู้มีชื่อเสียงให้ความเห็นว่า "วรรณคดีก็จัดเป็นวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่ง เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์, สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับมนุษย์ได้ เช่นเดียวกับวิทยาศาสตร์ อีกทั้งให้ความรู้ที่นอกเหนือจากวิทยาศาสตร์ คือจริยศาสตร์."¹

ในระยะแรกๆ ที่เริ่มฟื้นฟูการศึกษาวรรณคดีนั้น นักศึกษาก็ยังคงศึกษาในแนวเดิมที่มีมาแต่โบราณ, แต่เน้นความสำคัญในเรื่องหลักฐานข้อมูลให้ตรงกับความจริง หรือให้ใกล้เคียงความจริงมากกว่าเดิม, เช่น ศึกษาในเชิงประวัติ (Historical Approach) ด้วยการค้นคว้า

¹ Walter Sutton, Modern American Criticism (London: Prentice-Hall International, Inc., 1963), pp. 4-5.

วรรณคดีเรื่องหนึ่ง ๆ แต่งขึ้นเมื่อใด, ใครเป็นผู้แต่ง, สันนิษฐานศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี โบราณว่ามีรากศัพท์มาจากภาษาใด, มีการเปลี่ยนแปลงหรือประกอบรูปคำอย่างไร ตามหลัก ไวยากรณ์ของภาษาโบราณ, โดยใช้วิชาภาษาศาสตร์ (Linguistics) ประกอบการ พิจารณาศัพท์ด้วย. นอกจากนี้ก็พิจารณาคุณค่าทางศีลธรรมจรรยาที่ปรากฏในวรรณคดี (Moral Approach). มาตรฐานที่สำคัญที่สุดในการประเมินคุณค่าของวรรณคดีแนวนี้ คือพิจารณาว่าผู้ แต่งระมัดระวังในการแต่งคำประพันธ์หรือการลำดับเรื่องราวตลอดจนการดำเนินเนื้อเรื่องให้ ตรงกับแบบแผนของโบราณที่ยกย่องกันว่าเป็นหรือไม่. วรรณคดีที่แต่งขึ้นใหม่ในสมัยหลังก็ได้รับการ ศึกษา, วิจัย และประเมินคุณค่าตามแนวดังกล่าวนี้ด้วย. ด้วยเหตุนี้นักเขียนในสมัยนั้น จึงเริ่มรู้สึกไม่พอใจที่จำต้องแต่งเรื่องหรือบทประพันธ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในกรอบบังคับของแบบแผน โบราณ. นักเขียนเหล่านี้พยายามหาทางออกด้วยประการต่าง ๆ ; ทางออกทางหนึ่งซึ่ง สอดคล้องกับสภาพสังคมในขณะนั้น คือตั้งกฎเกณฑ์ใหม่ว่า วรรณคดีที่ดีจะต้องเป็นวรรณคดีที่ ทำหน้าที่รับใช้ประชาชนหรือกวีที่ดีจะต้องทำหน้าที่เพื่อความเลวร้ายของระบบสังคมหรือการ เมืองให้ประชาชนได้รับรู้. การศึกษาวิจารณ์วรรณคดีในแนวนี้จึงจัดได้ว่าเป็นการศึกษาในแง่ ของสังคม (Sociological Approach).

อีกเหตุหนึ่งที่การศึกษาวิจารณ์วรรณคดี มีแนวโน้มเอียงมาในด้านสังคม เป็นเพราะ ระบบการเมืองและระบบสังคมในขณะนั้นมีอิทธิพลต่องานประพันธ์ของนักเขียนเป็นอย่างมาก. ในต้นศตวรรษที่ 19 นี้ มีระบบการปกครองที่ได้รับความนิยมจากประเทศรัสเซียและเยอรมัน ซึ่งได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง คือการปกครองที่มุ่งให้ความช่วยเหลือชนชั้นต่ำ โดยเฉพาะชาวนาหรือกรรมกร, ยึดหลักเศรษฐกิจในแง่ที่ว่าทรัพย์สินทั้งหลายควรเป็นของ รัฐบาล (Socialism). ทั้งนี้เป็นเพราะประเทศทางตะวันตกล้วนแต่มีความเจริญก้าวหน้า ทางอุตสาหกรรม. ชนชั้นต่ำได้รับการกดขี่อย่างไรความยุติธรรม. กรรมกรและชาวนาผู้ ยากจนจึงพยายามต่อสู้เพื่อแสวงหาความเสมอภาคทางสังคม และเพื่อทำลายเอกลัทธิต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป. ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีผู้ก่อตั้งพรรคสังคมนิยม (Socialist Party) ในปี 1900 นโยบายของพรรคค่อย ๆ กลายไปเป็นสังคมนิยมแบบคอมมิวนิสต์ในปี 1919 เพราะความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง.

นักเขียนและนักวิจารณ์ในสมัยนี้ พยายามประท้วงการกระทำต่าง ๆ ของรัฐบาล และ พยายามชุกคุดเรื่องเลวร้ายของวงการต่าง ๆ ออกมาที่แสงสุรายตาของประชาชน. หนังสือพิมพ์ บบพาททางการเมืองแนวสังคมนิยมและเป็นนโยบายส่งเสริมการเขียนเรื่องในแนวนี้ ได้แก่ The Masses, The Liberator, The Modern Quarterly, The New Masses และ The Partisan Review. นักเขียนในสมัยนี้มักจะเป็นนักวิจารณ์, นักเขียนบทความ, และ นักข่าวควย, เช่น ทาร์เบล (Ida Tarbell), สตีเฟ่นส์ (Lincoln Steffens), แมซี (John Macy), เบิร์น (Randolf Bourne), แวนไวคัมรุก (Van Wyck Brook), อีสต์แมน (Max Eastman), เดล (Floyd Dell), จอห์นรีด (John Reed), อันเทอร์เมเยอร์ (Louis Untermeyer), เวอร์ส (Mary Heaton Vorse), โกลด์ (Michael Gold), ฟรีแมน (Joseph Freeman), ซินแคลร์ (Upton Sinclair), แคลเวอร์ตัน (V.F. Calverton), แอนเดอร์สัน (Sherwood Anderson), ไครเซอร์ (Theodore Dreiser), คิวอี้ (John Dewy), ฮุก (Sidney Hook), แฟรงก์ (Waldo Frank), เรอเบิร์ทรีด (Herbert Read), เบตส์ (Ernest Sutherland Bates), และรีเวียรา (Diego Riviera). บุคคลเหล่านี้มีความกึกกรุนแรง (Radicalist) และเป็นนโยบายสนับสนุนการปฏิวัติ (Revolutionist), เขามักจะประเมินคุณค่าของวรรณคดี ว่า วรรณคดีที่จะต้องสะท้อนภาพของสังคมที่เป็นจริงและการต่อสู้เพื่อความเสมอภาค. นักเขียน ที่ต้องเขียนเพื่อยกระดับชนชั้นต่ำ, ตอทวนพวกเคร่งศาสนาและพวกวัตถุนิยม, เสนอรูปแบบสังคม ในอุดมคติ, ส่งเสริมให้มีการปฏิรูปสังคมและปัญหาสังคมในแง่ต่าง ๆ. ที่สำคัญก็คือ นักเขียนจะ ต้องแสดงให้เห็นอารมณ์อันรุนแรงของบุคคลในสังคม, ความขมขื่นและความไม่พอใจที่ได้รับจาก สภาสังคมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น. การวิจารณ์แนวสังคมนิยมนี้ มีชื่ออีกหลายชื่อ เช่น Liberal Criticism, Radical Criticism หรือ Marxist Criticism.

แนววิจารณ์หม้อบกรออยู่บาง เช่น วิลเลียม ฟิลลิปส์ (William Phillips) บรรณา- ธิการของ Partisan Review วิจารณ์ว่าเป็นแนววิจารณ์สำหรับผู้ที่มีอคติต่อมาร์กซ์เท่านั้น, ยังมี ขอรวนวิจารณ์อื่น ๆ ที่แนววิจารณ์ไม่กล่าวถึง, สังคมมีหลายลักษณะ แนววิจารณ์ชี้ให้เห็นสังคมแบบ

หนึ่งเท่านั้น.¹ ฟาร์เรล (James T. Farrell) นักวิจารณ์อีกคนหนึ่งกล่าวว่า เป็นการ
 ไม่ถูกต้องที่จะตั้งทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์ขึ้นทฤษฎีหนึ่งเพียงเพื่อวิจารณ์งานเขียนของ "ชนกลุ่มหนึ่ง"
 ทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์ถูกต้องควรจะครอบคลุมวรรณคดีของชนทุกประเภทได้.² ส่วนวิลสัน
 (Edmund Wilson) นักวิจารณ์ผู้มีชื่อเสียงกล่าวว่า การวิจารณ์แนวนี้ไม่ว่าจะชี้ให้เห็นคุณค่า
 (goodness) หรือข้อบกพร่อง (badness) ในวรรณคดี ถ้าไม่ใช่วิจารณ์ผู้อ่านอื่น ๆ มาช่วย
 ตัดสิน, การวิจารณ์แนวนี้ทำได้แต่เพียงชี้ให้อ่านเห็นสภาพสังคมที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดี ซึ่งแม้
 จะเป็นส่วนที่สำคัญก็จริงอยู่, แต่วรรณคดียังประกอบด้วยส่วนสำคัญอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งซับซ้อน
 เกินกว่าที่แนววิจารณ์แบบสังคมนิยมจะทำการวิจารณ์ได้.³

ข้อบกพร่องดังกล่าวเป็นสาเหตุให้นักศึกษาวรรณคดีทำการค้นคว้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง
 เพื่อที่จะหาวิธีศึกษาวิจารณ์วรรณคดีให้ไกลผลที่สุด, มีศึกษาเชิงประวัติ, ศิลปกรรม, แบบแผน
 หรือสังคม เช่นที่เป็นมาแต่เดิม, ซึ่งไม่ได้ผลสมบูรณ์. เป้าหมายสำคัญอันคับคอบไปที่นักศึกษา
 วิจารณ์วรรณคดีมุ่งพิจารณา คือเรื่องเกี่ยวกับ "ศิลปะ". นักศึกษาเหล่านี้พิจารณาเห็นว่า งาน
 เขียนชิ้นหนึ่ง ๆ จะจัดว่าเข้าสู่วรรณคดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับ "ศิลปะ" ในงานเขียนชิ้นนั้น. "ศิลปะ"
 จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในวรรณคดี. การที่บุคคลหนึ่งหรือหลายบุคคลจะเข้าใจ "ศิลปะ" ในงาน
 ชิ้นหนึ่ง ๆ, หรือจะผลิตผลงานทาง "ศิลปะ" ชิ้นหนึ่ง ๆ ออกมาได้ เป็นหน้าที่ของ "จิตใจ"
 ซึ่งเป็นส่วนพื้นฐานที่สำคัญที่สุด. ความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์เป็นเพียงส่วน
 ประกอบเท่านั้น. นักศึกษาวินิจฉัยวรรณคดีต่างเห็นพ้องตรงกันว่า วรรณคดีมีความสัมพันธ์กับ
 "จิตใจ" เป็นอย่างมาก, หากนำวิชาจิตวิทยาอันเป็นวิชาที่ช่วยจิตใจมาใช้ในการศึกษาวินิจฉัย
 วรรณคดี, อาจจะทำให้เราเข้าใจวรรณคดีในแง่ของศิลปะได้ลึกซึ้งกว่าเดิม. ในวงการจิต-
 วิทยา ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) และ คาล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung)

¹ Ibid., p. 76.

² Ibid., Locit.

³ Ibid., p. 77.

ได้เสนอทฤษฎีทางจิตวิทยาบางประการ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการศึกษาวิจารณ์วรรณคดีได้ ส่วนในวงการศึกษาวรรณคดีในมหาวิทยาลัยไอ.เอ.ริชาร์ดส์ (I.A. Richards) ก็ศึกษาค้น และเสนอวิธีศึกษาวรรณคดีแบบใหม่, คือ วิชาวิจารณ์วรรณคดีอย่างละเอียดลออ เพื่อให้ รู้สึกถึง "รสนทางศิลปะ" ของวรรณคดี (Contextual Reading) หรือ (Close Reading) ซึ่งเป็นสิ่งที่ เชื่อมความสัมพันธ์ทางจิตใจระหว่างผู้แต่งกับผู้อ่านวรรณคดี, นับเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากจิตวิทยาควย เน้นกัน. นักวิจารณ์ส่วนใหญ่จึงนำวิธีการของทั้งสองฝ่ายมาผสมผสานกัน. บางคนก็นำสาขาวิชาอื่นที่ตนสนใจหรือมีความชำนาญเข้ามาประยุกต์ควย. ทำให้เกิดแนว วิจารณ์ต่าง ๆ ที่แตกต่างกันในคานวิธีการ, แต่มีจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกันทุกแนว, คือการ พยายามทำความเข้าใจ เนื้อหาของวรรณคดีให้ลึกซึ้งที่สุดเท่าที่จะกระทำได้, และในที่สุดก็ สามารถพิสูจน์ได้ว่า หลักจิตวิทยาสามารถนำมาใช้ในการศึกษาวิจารณ์วรรณคดีโดยผสมความมุ่งหมาย. แนววิจารณ์ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลักจิตวิทยาจึงเป็นที่เชื่อถือและนิยมใช้กันแพร่หลาย, มีชื่อเรียก ที่รู้จักกันทั่วไปในหมู่นักศึกษาวรรณคดีว่า ทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แบบใหม่ (Modern Literary Criticism). ปัจจุบันลักษณะการวิจารณ์แบบใหม่นี้ยังคงได้รับความนิยมอยู่ เพราะสามารถวิจารณ์วรรณคดีอย่างมีเหตุผล ไม่เลื่อนลอย เช่นที่เคยเป็นมาแต่เดิม. ที่สำคัญ ก็คือทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แบบใหม่นี้สามารถนำมาใช้กับวรรณคดีทุกยุคทุกสมัยได้ โดย ไม่จำกัดว่าจะ เป็นวรรณคดีของชาติใด. ภาษาใด.-

ในประเทศไทยนั้นเรามีการศึกษาวิจารณ์วรรณคดีมาแต่โบราณ, แต่ลักษณะการศึกษา วิจารณ์มักจะถูกอยู่ในสภาพของการสนทนา แลกเปลี่ยนกันในวงสังคม มากกว่าในสภาพของการ ศึกษาอย่างเป็นทางการ. ส่วนนวนโวหารในวรรณคดีมักจะได้รับกรกล่าวขวัญถึงเสมอในวง สนทนาของผู้สูงอายุทั้งที่มีการศึกษาและไร้การศึกษา. ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะวรรณคดีส่วนใหญ่เป็นบทละคร หรือบทสั่งสอน, สืบทอดกันมาโดยควยความทรงจำ มากกว่าการจารึกเป็น ลายลักษณ์อักษร. แต่ในสมัยปัจจุบัน การศึกษาวิจารณ์วรรณคดีมีลักษณะตรงข้ามกับในสมัยโบราณ, นักเรียนรุัจกรวรรณคดีมาตั้งแต่เยาว์วัยก็จริงอยู่ แต่บ่อยคนที่มีความรู้วิชาซึ่งในวรรณคดีอย่างถ่อง แทะ. วรรณคดีมักจะได้รับควยสนใจจากผู้ที่เป็นเจ้าของ คือชาวไทยน้อยกว่าที่ควร. จะสัง-เกตได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบวิชาวรรณคดีโดยให้เหตุผลว่าวิชานี้น่าเบื่อที่ต้องท่องศัพท์

ทองทองอาชยาน ทองทองจำเนื้อเรื่อง หรือทองทองคำประพันธ์เพื่อเขียนตอบในเวลาสอบ, อันที่จริง การที่วรรณคดีไทยสามารถดำรงสืบต่อมาได้จนกระทั่งทุกวันนี้ ทั้ง ๆ ที่บางเรื่องมีอายุยืนยาวหลายร้อยปี, ย่อมเป็นประจักษ์พยานยืนยันได้ว่า วรรณคดีไทยมีคุณค่าไม่น้อยกว่าวรรณคดีของชาติอื่น. เหตุที่วรรณคดีไทยมีความสำคัญน้อยลงไปทุกทีในวงการศึกษาระดับสูงของชาวไทย อาจจะเป็นเพราะปัจจุบันคนไทยส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในวรรณคดีไทยอย่างถ่องแท้. การศึกษาวรรณคดีหรือผลงานทางวรรณกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันจึงไม่เจริญรุ่งเรืองและไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร.

หากพิจารณาคำขวัญเป็นธรรมดา จะเห็นได้ว่าความฉืดอันก่อให้เกิดข้อบกพร่องดังกล่าวมิได้อยู่ที่นักเรียนซึ่งไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ในการศึกษาวิชาวรรณคดี, แต่น่าจะอยู่ที่ระบบการศึกษาวรรณคดีไทยในปัจจุบัน. ระบบการศึกษาวรรณคดีไทยมุ่งให้เด็กศึกษาหาความรู้ประกอบวรรณคดีมากกว่าให้เข้าใจเนื้อหาของวรรณคดี. ความรู้ประกอบวรรณคดี เช่น ประวัติผู้แต่งสมัยที่แต่ง คำแปลของศัพท์ คำานานสถานที่ ประวัติวรรณคดี ฯลฯ กลายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องนำไปใช้ในเวลาสอบวิชาวรรณคดี, ส่วนเนื้อหาของวรรณคดีโดยตรง เช่น ความไพเราะของถ้อยคำอันเป็นรสความงามทางศิลปะ แก่นเรื่อง โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง บทบาทของตัวละคร ฯลฯ กลับกลายเป็นสิ่งที่มีควมสำคัญรองลงมา. การวิจารณ์และประเมินคุณค่าวรรณคดีก็ยังไม่ได้รับความสนใจมากนัก, และเท่าที่ทำการวิจารณ์กันอยู่ก็เป็นการวิจารณ์ตามแนวความคิดของคนโบราณ ซึ่งใช้ความรู้สึกเป็นเครื่องตัดสิน; ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่คงที่แน่นอน. นอกจากนี้เรามุ่งที่จะวิจารณ์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และศิลปะขรรยามากกว่าวิจารณ์ รสความงามหรือเนื้อหาของวรรณคดีด้วย. อย่างไรก็ตาม การวิจารณ์วรรณคดีเริ่มมีความสำคัญขึ้นในการศึกษาระดับอุดมศึกษา. บางสถาบันกำหนดให้วิชาวรรณคดีวิจารณ์ในหลักสูตรโดยตรง. แต่เนื้อหาของวิชาที่สอนอยู่ในปัจจุบันค่อนข้างจะล้าสมัยเมื่อเทียบกับหลักสูตรของประเทศทางตะวันตกหรือของประเทศจีนและญี่ปุ่น. คำว่าที่เกี่ยวกับวิชาวรรณคดีวิจารณ์โดยตรงมีอยู่น้อยมาก ที่สำคัญเช่น การศึกษาวรรณคดีแนววรรณศิลป์ ของเสฐียรโกเศศ, วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ ของ ดร. วิทย์ ศิวะศรียานนท์ และ อนุสารหมวดวิชาภาษาไทย ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความเป็นมาของปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นเหตุใหญ่ให้ผู้เขียนมีความมุ่งหมายที่จะค้นหาวิธีการที่จะทำให้การศึกษาวรรณคดีไทยทันสมัยและน่าสนใจขึ้น, โดยการนำวรรณคดีวิจารณ์แบบตะวันตกมาเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก และทดลองนำมาใช้กับวรรณคดีไทย. ผู้เขียนคาดว่า การวิจัยครั้งนี้คงจะมีประโยชน์มากพอสมควร. เกษ อาจจะทำให้เข้าใจวรรณคดีไทยได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยสามารถชี้ให้เห็นความหมายหรือความสำคัญของวรรณคดีและประเมินคุณค่าของวรรณคดีได้อย่างถูกต้อง ละเอียด มีหลักเกณฑ์ และสมเหตุสมผล, อาจจะทำให้คนพบความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวรรณคดีไทยซึ่งยังมีได้เป็นที่ระงับกัณฑ์, และอาจจะยังผลให้วรรณกรรมสมัยใหม่เจริญรุ่งเรืองขึ้นก็เป็นได้.

ขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการนำวรรณคดีวิจารณ์แบบตะวันตกมาเผยแพร่ และทดลองใช้กับวรรณคดีไทยเป็นครั้งแรก, ยังไม่เคยมีงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการวิจัยนี้, ผู้เขียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึง ทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์แบบตะวันตกอย่างกว้าง ๆ โดยเลือกเฉพาะทฤษฎีที่เห็นว่ามีค่าสำคัญ ได้รับความนิยม และแพร่หลาย, ไม่เน้นให้ความสำคัญแก่ทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งโดยเฉพาะ. ด้วยเหตุที่หลักจิตวิทยามีความสัมพันธ์กับการวิจารณ์วรรณคดีแบบตะวันตกเป็นอย่างมาก การวิจัยนี้จึงมีส่วนที่พาดพิงถึงทฤษฎีทางจิตวิทยาด้วย, อย่างไรก็ตาม หลักจิตวิทยาที่นำมากล่าวในวิทยานิพนธ์จะเป็นหลักจิตวิทยาทั่ว ๆ ไปซึ่งพิจารณาเห็นว่าสำคัญ เข้าใจง่าย และสามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้าง ๆ เช่นกัน. ในการเลือกวรรณคดีไทยมาวิจารณ์ด้วยทฤษฎีของทางตะวันตก ผู้เขียนพยายามกล่าวถึงวรรณคดีและงานประพันธ์ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป โดยยังไม่จำกัดประเภท สมัย หรือแบบแผนทางฉันทลักษณ์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าวรรณคดีวิจารณ์แบบตะวันตกสามารถนำมาใช้กับวรรณกรรมไทยทั่วไปได้.

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดโครงร่างของวิทยานิพนธ์.
2. ค้นคว้า ทำความเข้าใจ และรวบรวมความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีวิจารณ์แผนใหม่แบบตะวันตก.
3. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น จิตวิทยา ชีววิทยา และมานุษยวิทยา.
4. พิจารณาวรรณคดีและงานประพันธ์ไทยทั่ว ๆ ไป ด้วยความคิดวิจารณ์ตามแนววรรณคดีวิจารณ์แผนใหม่แบบตะวันตก.
5. วิจัยวรรณคดีและงานประพันธ์ไทยบาง เรื่องที่พิจารณาเห็นว่าน่าสนใจและเหมาะสมที่จะเป็นตัวอย่างได้.
6. เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ตามที่กำหนดไว้ในโครงร่าง และดัดแปลงโครงร่างให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น.
7. จัดทำครรชนี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย